

Motion till riksdagen

1989/90:Sf52

av Erkki Tammenoksa (s)

med anledning av prop. 1989/90:86 om åtgärder
mot etnisk diskriminering m.m.

I proposition 1989/90:86, s. 1–18, behandlar statsrådet på ett utmärkt sätt ideologiska och principiella spörsmål avseende de svåra frågorna om främlingsfientlighet och diskriminering ur nationella och internationella synpunkter. Dessa sidors innehåll borde vägleda diskrimineringsombudsmannens (DO) arbete.

DO har gjort sig gällande i den dagsaktuella debatten om invandringsbestämmelserna och tillämpningen av dessa samt nationella minoriteters rättigheter etc. Att vara synlig i debatten är inte av ondo, men jag anser att DO i fortsättningen borde utnyttja mer av sin kapacitet och sitt kunnande för att t.ex. ägna sig åt att försöka reda ut om det utövas institutionell diskriminering av invandrare. DO bör ha närmare samarbete med statens invandrarverk (SIV) och renodla sina arbetsuppgifter bättre för att kunna rikta åtgärder mot diskriminering i samhällslivet.

Den aviserade ökningen av informationsinsatser för DO borde inkludera även utredningar i vissa fall.

Regeringen tar avstånd avseende förbudet mot rasistiska organisationer men föreslår att en utredning skall tillsättas med uppgift att undersöka vilka alternativ som kan finnas för att utöka skyddet mot organisationer som i sin verksamhet uppmanar till rasdiskriminering. Jag föreslår att det i direktiven till utredningen bör tillskrivas att kommissionens mot rasism och främlingsfientlighet krav om förbud återigen kan komma i fråga, om utredningen under sin beredning kommer till slutsatsen att några effektiva skyddsåtgärder inte är möjliga.

Kravet om förbud mot rasistiska organisationer stärks dessutom mot bakgrund av att invandringen till Sverige under de senaste åren ändrat karaktär, och vi har fått människor från många nya länder, nya folkgrupper med anorlunda och för oss okänd etnisk, kulturell och religiös bakgrund. När vi nu har människor av asiatiskt, afrikanskt och sydamerikanskt ursprung bland landets invånare innebär det helt nya och vidare krav på alla som har ansvar för information och opinionsbildning.

Den viktigaste invändningen i sak mot ett organisationsförbud anser regeringen ligger i att man skulle tvingas göra avsteg från en fundamental demokratisk princip – föreningsfriheten. Propositionen tar också upp den skärpning som genomfördes genom lagändring den 1 januari 1989 om bestämmel-

sen om hets mot folkgrupp och nämner att det inte längre finns något egentligt behov av ett direkt organisationsförbud.

Sverige har under åren dragit på sig kritik i internationella sammanhang. Från de internationella kontrollorganens sida förväntar man sig att Sverige skall nå ända fram, dvs. lagstifta mot organisationer av det avsedda slaget. Propositionen noterar dock att Sverige i FN-kommittén har framhållits som ett föredöme för andra länder när det gäller att leva upp till intentionerna bakom konventionen.

Mot. 1989/90
Sf52

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utredningens direktiv inkluderar kommissionens krav om förbud mot rasistiska organisationer om så bedöms nödvändigt.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att när utredningen är klar, förslagsvis inom två år, skall i det sammanhanget DO:s verksamhet utvärderas igen.

Stockholm den 15 mars 1990

Erkki Tammenoksa (s)

